

Valikute tegemise aeg

MART LAIDMETS

Haridus- ja teadusministeeriumi kõrghariduse osakonna juhataja

Käes on igakevadine valikute tegemise aeg, mil värsked tudengikandidaadid astuvad mitte ainult en- dade, vaid kogu ühiskonna jaoks olu- lisi samme. Eesti kõrgharidussüsteemi aren- gute suunamisel on seni olnud peaaegu sa- ma olulisel nii haridus- ja teadusministeeri- umi vastava komisjoni suuniste järgi kõrgkoo- lidele esitatud riiklik koolitustellimus kui ka õppemaksu eest õpinguid alustavate noorte valikud.

Riikliku koolitustellimuse komisjoni kuu- luvad ministeeriumide, kõrgkoolide, üliõpi- laste ja loomulikult tööandjate esindajad, sel- lest aastast on komisjoni esimeheks tööand- jate keskkliidu juhataja Tarmo Kriis. Riiklik tel- limus põhineb tööjõuvajaduse prognoosil ja kõrghariduse riiklike prioriteetidel, milleks on tehnikaalad, arvuühted, tootmine ja töötlemine, füüsilised loodusteadused, bi- oteadused ja keskkonnakaitse (keskkonna- tehnika) ning tervis. Nendes valdkondades se luuakse ka kõige rohkem riikliku tellimuse kohti.

Ligikaudu 40 protsenti kogu koolitustel- limusest on viimastel aastatel läinud loodus- ja täppisteaduste ning tehnika valdkonda, mis on olnud ka tööandjate prioriteediks. Siis- ki räägitakse pidevast tööjõupuudusest näi- teks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektoris ja insenerialadel. Samas võib tõe- da, et aastaid ei olnud kõrgkoolidel hoolima- ta tasuta õppekohtadest võimalus neid val- kondi alati soovijatega täita, kuid nüüd on ha- katud märkama muutusi üliõpilaste valiku- tes ning huvi nii loodus- kui ka täppisteadu- ste vastu on kasvanud.

Samas riigiteelarvelistel ehk tasulistel kohtadel õppijate seas on kõige populaarse- mad pigem ärindus ja õigus, peaaegu 60 prot- senti suundub õppima sotsiaalteaduste vald- konna õppekavadele. Oma valikute tegemisel on mõistlik arvestada nii riigi prioriteetide kui ka tööandjate ettekujutusega tööturust ajal, kui õpingutega lõpule jõutakse. Lõplik valik jääb muidugi inimese enda teha.

Kindlasti tuleks arvestada ka kvali- teedinõudeid. Praegu on Eesti kõrgharidussüsteemis ülemineku- hindamine ning 1. jaanuarist 2012 saab õpet anda ainult õppekavadel, mis kuu- luvad õppekavarühma, kus valitus on and- nud konkreetsele kõrgkoolile selleks õiguse.

Üleminekuhindamisega tahetakse Eesti kõrghariduskorralduses jõuda nii kaugele, et kõigil Eesti kõrgkoolidel on oma tegevusvald- kondades õigus väljastada riiklikult tunnus- tatud diplomeid. Üleminekuhindamist on va- jaks, et riik saaks kinnituse õppe kvaliteedi, res- surside piisavuse ja kõrgkooli jätkusuutlik- kuse kohta – sellega annab riik kvaliteediga- rantii kindla kõrgkooli õppekavarühmale. Üleminekuhindamisel teeb Eesti Kõrgharidu- se Kvaliteedigagentuur (EKKA) koostöös hin- damiskomisjonidega õppekavarühmade kva- liteedi ekspertiisi.

Kui langetatakse negatiivne hinnang, tu- leb õppetöö 1. jaanuarist 2012 lõpetada, kuid tasub meele pidada, et tähtajalise õppe õi- guse saanud õppekavarühmad lähevad ka- he või kolme aasta jooksul uuesti hindamise- le. Neil on olnud probleeme kõigile esitatud nõudmistele vastamisega ning kindlasti ta- sud enne valikut tegemist tutvuda materjali- dega EKKA kodulehel <http://ekka.archime- des.ee/oppijale>.

KONTAKTID

Projekti juht: Anne Linnas
anne.linnas@postimees.ee, tel 666 2327

Küljendus: Kaia Aalmann

Makett: Andrus Rebane

Keelitoimetaja: Elle Vatsar

Väljaandja: AS Postimees
Maakri 23a, Tallinn, tel 666 2202, faks 666 2301

facebook

Wall
Info
Photos
Questions

Riigieksamid 2011

Education

Wall

Riigieksamid 2011

Teadete nalle, kes ootavad riigieksamite tulemusi (st kõigile meie fännidele): kirjandite hindamisega on jõutud peaaegu poole peale, st esimene hindamisvoor sai edukalt läbi ja eksamitööd suunati taisele lugemisele. Elisest alustasid tööd ka matemaatika riigieksami hindajad. Soovime kõigile hindajatele jätkul

May 17 at 1:31am · Like · Comment

Sandra Vähi, Tuuli Trilin Truusalu, Gea Rajassar and 40 others like this.

View all 4 comments

Riigieksamid 2011

Tänaaeks edu kõikidele võõrkeele (saksa, vene ja prantsuse keele) eksami sooritajatele!

May 16 at 11:19pm · Like · Comment

Inga Stamberg, Reti Maria Vahtrik, Kertu Vahemets and 3 others like this.

Paberil testid on minevik, sest suur osa igapäevatege- vustest, näiteks teabe hankimine, on kolinnud inter- netti. Tänavu an- dis riiklik eksami- ja kvalifikatsioon- nikeskus opera- tiivset infot rii- giekсамite kohta ka sotsiaalmeedia kanalil Facebook.

Eksamikeskuse e-testide arengulugu

Riiklikus eksami- ja kvalifikatsioonikeskuses arendatakse **ELEKTROONILIST EKSAMITE INFOSÜSTEEMI**. See on keskkond eksamite elektrooniliseks tegemiseks ja e-ülesannete pank, mis on mõeldud õpilastele ülesannete lahendamiseks ning õpetajatele õppetöö mitmekesistamiseks ja testide koostamiseks.

EINAR RULL

Riikliku eksami- ja kvalifikatsioonikeskuse eksamiarenduse nõunik

Samu võimalusi saavad kasutada ka lapsevane- mad. Infosüsteem peaks lihtsustama riigieksami- te protsessi nii õpilastel kui ka spetsialistidel, kes on seotud ek- samite ettevalmistuse, korralda- mise ja analüüsimisega.

MIS ON TEHTUD

Eksamikeskus on arendanud e-testimist juba mitu aastat. Vii- masele «Hariduspeegli» konve- rentsil tutvustati Eesti haridus- avalikusele ülesannete koosta- mise ja testide kokkupanemise moodulit. Seda on katsetatud edukalt juba kahes koolis, Tallin- na Lilleküla gümnaasiumis ja Suure-Jaani gümnaasiumis.

Järgnevalt kerkiti päevakor- da ülesandepanga täitmise kva- liteetsete ülesannetega. Otsitak- se liikmeid ainetöõrühmadesse, kes peaksid koostama selle aasta detsembriks 300 punkti piires oma aine elektroonilisi ülesan- deid. Analüüsitakse ka praegu- seid paberülesandeid nende e-kujule viimise seisukohast. Uus ülesannete pank sisaldab nii pa- beril lahendatavaid kui ka elekt- roonilisi ülesandeid.

MIS ON TULEMAS

Selle aasta 30. novembriks valmib eksamite korraldusmoo- dul, mis on programmeerimise seisukohast keerulisem kui kõik ülejäänud moodulid kokku. See võimaldab õpilaste registreeri- mist riigieksamitele, lõpueksami- tele ja tasemetöödele. Seejärel aga valmivadki uude süsteemi

koostajate ja eeltestijate kaugtöö- võimalusi kasutades 2011/12. õp- peaasta eksamiülesanded. Aasta hiljem loodetakse kasutada ka uue süsteemi korraldusmoodulit ning vana, Oracle'i põhinev esi- mene riigieksamite korraldamise andmebaas 1998. aastast võib jää- da teenitud vanaduspuhkusele.

MIS KASU SAAVAD KASUTAJAD

Uus süsteem on vanast paind- likum, võimaldades õpilastel tut- vuda oma hinnatud tööga inter- neti vahendusel ning õpetajatel ja haridusametnikel saada kok- kuvõtteid neid huvitavaid viisil.

Süsteemil on ka avalik vaade, kus õpetajad saavad sealsetest ülesannetest ise teste kokku pan- na ning suunata neid õpilastele koolis või kodus lahendamiseks. Tunnis tehtud testi tulemuste jär- gi saab õpetaja diferentseerida või individuaalseerida õpet klas- sis, sest tulemuste põhjal kiire ja- relduste tegemisega on arvuti abil võimalik anda õpilastele ka igatüüpe jöukohaseid ülesandeid. Õpilastel ja lapsevanematel on võimalik kasutada avalikku vaate ülesandeid kodus harjutamiseks. Ülesandeid saab õpilane lahen- dada kodus niikaua, kuni saavu- tab taseme, millega ta on rahul.

HINDAMISPANK VÕI EKSAMITE INFOSÜSTEEM

Elektrooniline hindamispank (inglise keeles *assessment bank*) on osa meie ühiskonna kujune- vast e-taristust harduse vallas. Ametlik nimi – eksamite infosis- teem (EIS) – kajastab nii seda, et see kuulub eksamikeskusele, kui ka seda, et riigiasutustesse looda- vaid andmebaase nimetatakse tavapäraselt infosisüsteemideks.

näiteks lihtsalt sisseastumiseksa- mid, sest lühikese aja jooksul saab õpilase teadmisi kontrollida vaid väga pisteliselt. Sellistest uuenduslikest ideedest praegu üksnes räägitakse, ehkki näiteks Austraalias Queenslandis pääseb õpetaja pandud hinnatuga üli- kooli, kuid samas tegeldakse vä- ga tõsiselt ka hindamise ühtlus- tamisega ja õpetajate hindamis- kompetentsuse tõstmisega.

RASKED OTSUSED

E-testimise üle vaieldakse maailmas palju. Kuna paberil tehtavates testides on tüdrukutel paremad tulemused ja e-testides poistel, tekitab halva võrreldavu- se tõttu probleemid ühest kesk- konnast teise üleminekul. Peale aineoskuse mõjutab ka arvutios- kus, mis on tõlgendatav konst- ruktivälise validsusena. See on tõsiselt pidiurdanud kõrgetel pa- nustel e-testide kasutamist. Sa- mas aga mõeldakse e-testidega oskusi viisil, nagu neid inimestel tulevikus vaja läheb.

Palju pikanteid vaidlusi on põhjustanud ka käekiri. Vane- mad inimesed ilmselt mäletavad, et omal ajal ei tohtinud koolis pastapliatsiga kirjutada, sest see rikub käekirja. Arvutitele üleini- nek tekitab aga olukorra, kus käe- kiri on üldse ära kadumas, üha kätsiti kirjutamist läheb vaja üha vähem. Millal teie viimati mida- gi paberile kirjutasite ning milks te nõuate seda nüüd lastelt?

Paberil testid on tegelikult minevik, sest suur osa igapäeva- tegevustest, nagu kaupade ja tee- muste ostmine, valimistel hääle- tamine, pangandus ja teabe har- kimine, on kolinnud juba ammu internetti. Õpilased kasutavad ar- vutit iga päev juba mõnda aega.

KOOLIST OTSE ÜLIKOOLI?

Kui vaadelda üksiktestide ja ek- sameid, siis ka kõige paremad kolmetunnised testid ei suuda hinnata õpilast päris adekvaat- selt, sest nii ei suudeta kontrolli- da teadmisi kogu õppekava koh- ta. Teistsuguse ülesannete vali- miga oleksid tulemused tõenäo- liselt veidi erinevad. Kui aga hin- damine on jagatud pikema aja peale, siis süsteemi kasutamisel hinnatakse tegelikult õpilase teadmisi kogu õppekava piires ning kalibreeritud panga kasuta- misel tekib ka võrreldavus. Hin- damispanga abil on õpetajad või- melised õpilasi jooksvalt hinda- ma üle riigi võrreldaval skaalal. Loomulikult on siin koht ka ula- tuslikumale materjalile üles ehi- tatud testidel, sest need näitavad, mida õpilased on lõpuks stis- teemsel omandanud.

Sellised koolis hinnatavad tu- lemused peaksid hindama õpi- laste võimekust ülikoolidesse vastuvõtuks objektiivsemalt kui